

Osaru Obaseki, photo Charles Ofikhenua

Back to Benin: Nieuwe Kunst, Eeuwenoud Erfgoed

**Tien Nigeriaanse kunstenaars werpen
hedendaagse blik op geschiedenis, cultuur en
filosofie van het koninkrijk Benin**

**Save the Date! Persbijeenkomst donderdag 19 februari 10.30 uur.
Uitnodiging volgt.**

Vanaf 21 februari is in Museum de Fundatie in Zwolle de tentoonstelling *Back to Benin: Nieuwe Kunst, Eeuwenoud Erfgoed* te zien. In november '25 droeg Museum de Fundatie formeel het eigendom van de enige Benin-bronzen plaquette uit zijn collectie over aan de rechtmatige erfgenamen*. Deze daad van restitutie vormt de basis van *Back to Benin*, een tentoonstelling met 10 hedendaagse kunstenaars uit Nigeria met een Edo-achtergrond**. De tentoonstelling toont werken in verschillende media die getuigen van de kracht van de beeldtaal van de Edo, die nu de veelzijdige vormen van internationale hedendaagse kunst aanneemt.

De kunstenaars werden uitgenodigd om nieuw werk te maken dat is geïnspireerd op *Ama O Ghe Ehen* (moddervis plaquette) de gerestitueerde Benin-bronzen plaquette. Met tekeningen, schilderijen, illustraties, sculpturen, textiel, fotografie, video- en geluidsinstallaties onderzoeken de kunstenaars de uitgebreide en goed gedocumenteerde geschiedenis en erfenis van Benin. Ze positioneren voorouders, godheden en historische figuren als ankerpunten om het zich ontwikkelende erfgoed van Benin evenals het heden te begrijpen. Zo laten de kunstenaars zien dat de erfenis van het koninkrijk altijd een levende taal is geweest en zal blijven.

Beatrice von Bormann, directeur-bestuurder Museum de Fundatie: 'Deze kunstenaars tonen hun werk overal in de wereld en zijn onderdeel van een internationale kunstwereld. Tegelijkertijd blijft het Edo erfgoed, de verhalen, mythen, geschiedenis en heden van het Koninkrijk Benin uitgangspunt voor hun kunst, wat deze ongelooflijk krachtig en fascinerend maakt.'

Victor Ehikhamenor, *Heilige Heiligen*, 2025, installatie van 7 geperforeerde handgemaakte papieren, bruikleen van de kunstenaar, foto door Charles Ofhikhenua

Enkele werken in de tentoonstelling

Heiligdom

Victor Ehikhamenor, *Heilige Heiligen*, 2025, installatie van 7 geperforeerde handgemaakte papieren, bruikleen van de kunstenaar. Foto's: Charles Ofhikhenua

In zijn werk combineert **Victor Ehikhamenor** traditionele Edo-iconografie met hedendaagse abstractie. Zo verkent hij onderwerpen als spiritualiteit en herinneringen. In *Heilige Heiligen* incorporeert hij objecten uit musea in Europa en Noord-Amerika, die waarschijnlijk tegelijk met de plaquette zijn meegenomen. Hiermee creëert hij een door hem genoemd heiligdom. De geselecteerde objecten zijn aanwezig als schimmen van zichzelf. Elk object wordt op papier weergegeven door middel van duizenden kleine perforaties, vergelijkbaar met de details op de Ama. De papieren hangen in de lucht en hun silhouetten komen tot leven op de omringende muren, waardoor ze zowel aanwezig als afwezig lijken. Een soundscape maakt de installatie compleet en versterkt de heilige aura. Ehikhamenor transformeert de ruimte zo tot een plek van herinnering en devotie.

Phil Omodamwen, *Koningin Idia*, 2025, lox wax-techniek, 213 x 58 cm, bruikleen van de kunstenaar

Magische krachten

Phil Omodamwen, *Queen Idia*, brons, verlorenwasmethode, 2025

Koningin Idia staat legendarisch bekend als de eerste vrouw die de titel van

Iyoba (Koningin-moeder) droeg, een belangrijke positie binnen het Beninse leiderschap. Zij was de moeder van Oba Esigie, die regeerde van 1504 tot 1550, en speelde een cruciale rol tijdens zijn heerschappij. Ze vormde een leger dat haar zoon hielp één van zijn meest bedreigende oorlogen tegen het Igala-koninkrijk te winnen. Van Koningin Idia werd gezegd dat zij magische krachten bezat. Er bestaan veel voorstellingen van haar in bronzen hoofden, ivooren maskers en hangers, waarvan meerdere tijdens de Britse expeditie (1897) zijn geroofd. **Phil Omodamwen** heeft een meer dan levensgroot portret van de koningin gemaakt, geïnspireerd op de historische beelden van haar maar met zijn eigen interpretatie.

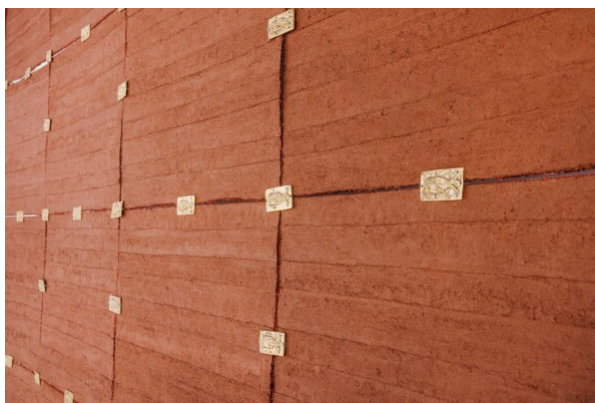

Favour Jonathan, Ukhurhe, 2025, roestvrij staal, brons, 260 (h) x 33 (b) x 43 (d) cm, bruikleen van de kunstenaar, foto door Daniel Lawani

Gebeeldhouwde hoofden

Favour Jonathan, Ukhurhe, roestvrij staal en brons, 2025–2026

Dit werk herinterpreteert de Ukhure, een heilig object in de Edo-cultuur dat wordt gebruikt om geesten op te roepen en met hen te communiceren. Gewoonlijk wordt de Ukhure van hout gemaakt en is zij ongeveer 120 cm hoog, onderverdeeld in segmenten met gebeeldhouwde hoofden en andere symbolen die voorouders of godheden voorstellen. Jonathans Ukhure is een grote metalen sculptuur ter ere van Ovia, de riviergodin en het symbool van vrede, kracht, voorouderlijke wijsheid en voorzienigheid. **Favour Jonathan** vertelt dit verhaal in een hedendaagse vorm maar met oude symbolen zoals de mystieke waterkruik die Ovia van haar vader ontving, en die haar tranen in een rivier veranderde.

Osaru Obaseki, Gepantserd, 2025, zandschilderij (rode aarde op geweven en ontwoven materiaal), bronzen gietwerk dat moddervisplaten met elkaar verbindt, bronzen iconografische hangers met touwtjes, 320 x 430 cm, bruikleen van de kunstenaar. Foto: Charles Ofikhenua

Monumentale structuur

Osaru Obaseki, *Gepantserd*, 2025, zandschilderij (rode aarde op geweven en ontwoven materiaal), bronzen gietwerk dat moddervisplaten met elkaar verbindt, bronzen iconografische hangers met touwtjes, 320 x 430 cm, bruikleen van de kunstenaar. Foto: Charles Ofikhenua

Osaru Obaseki verdiept zich in de werelden van materialiteit, geschiedenis, culturele identiteit, maatschappelijke dynamiek en de complexiteit van koloniale en postkoloniale verhalen. Obaseki's installatie *Gepantserd* is gebaseerd op de symboliek van het vermogen van de moddervis om zowel op het land als in het water te gedijen en verweeft verschillende vormen van oude Beninese kunst, iconografie, motieven, materialen en architectuur. Het werk doet visueel denken aan de monumentale structuur van de Grote Muur van Benin, de vestigingsmuur om de stad en in het koninkrijk, maar ook aan de oude huizen die met de rode aarde zijn gemaakt met hetzelfde

kenmerkende patroon als in Obaseki's werk te zien is. Bronzen hangers van een moddervis, een bel, een voorouderlijk hoofd, een luipaard, een krokodil en een krijger hangen allemaal aan stukjes draad in het onderste deel van de installatie. Obaseki reflecteert hiermee op de manieren waarop samenlevingen hun identiteit beschermen wanneer ze voor uitdagingen staan en proberen te redden wat er in het transformatieproces op het spel staat.

Ama O Ghe Ehen (moddervis plaquette)

Ama O Ghe Ehen (Moddervis plaquette), 18de eeuw, messing

De bronzen plaquette met een reliëf dat algemeen geïdentificeerd is als een moddervis, is oorspronkelijk gemaakt in het Koninkrijk Benin. De plaquette werd in 1937 door de oprichter en directeur van het museum, Dirk Hannema, aangekocht na een presentatie door de Nederlandse kunsthandelaar Carel van Lier van ongeveer 40 andere voorwerpen uit de collectie van Charles Ratton, een beroemde kunsthandelaar uit Parijs. Net als veel andere Benin-bronzen die rond die tijd in musea en privécollecties terechtkwamen, is het zeer waarschijnlijk dat het stuk afkomstig is uit de gewelddadige plundering van het Koninkrijk Benin door de Britten in 1897.

*Op 10 november heeft Museum de Fundatie in Benin City (Nigeria) een Benin-bronzen plaquette uit eigen collectie gerestitueerd. De restitutie gebeurde door de directeur van Museum de Fundatie, Beatrice von Bormann, aan de *National Commission for Museums and Monuments* (NCMM) van Nigeria. De NCMM heeft in februari 2025 een beheersovereenkomst gesloten met de Oba (koning) van Benin voor het beheer van de oudheden van Benin, met inbegrip van de repatriëring, conservering, opslag en tentoonstelling van deze artefacten. Deze overeenkomst is een samenwerking tussen de NCMM en het Koninklijk Hof, dat optreedt als beheerder van het erfgoed van Benin.

** De Edo, ook wel bekend als de Benin, zijn de bevolking van de provincie Edo in Nigeria, het voormalige koninkrijk Benin, met als hoofdstad Benin City..

Tentoonstelling Back to Benin

Osaru Obaseki_photo Charles Ofikhenua (15).jpg

Heilige heiligen.jpg

Queen Idia (1).png

Favour Jonathan - Ukhurhe.jpg

Osaru Obaseki_photo Charles Ofikhenua (8).jpg

BENIN BRONS - Martijn Schmidt -4195.jpg

Voor meer informatie en beeldmateriaal:

Museum de Fundatie Zwolle

Pers & Publiciteit

Boris de Munnick

06 22 978 444

pr@museumdefundatie.nl

foto: Pedro Sluiter

Over Museum de Fundatie

Museum de Fundatie is een van de belangrijkste musea in het Oosten van Nederland. Het toont makers van diverse disciplines en achtergronden, signaleert nieuw talent en werkt nauw samen met verschillende opleidingen in

Zwolle. Het museum programmeert internationaal en is tegelijkertijd diep verankerd in Overijssel. Museum de Fundatie staat open voor iedereen en biedt een afwisselend programma, van oude tot en met hedendaagse kunst en vormgeving. Museum de Fundatie beheert twee kunstcollecties: de Fundatie Collectie (in het bezit van Stichting Hannema-de Stuers Fundatie) en de kunstcollectie van de provincie Overijssel. Wisselende tentoonstellingen en presentaties vanuit de collectie zijn op twee locaties te zien: Museum de Fundatie in Zwolle en Kasteel het Nijenhuis, met beeldentuin, in Heino/Wijhe.

